

Nazwa działania:

Platforma e-learningowa Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Państwo:

Polska

Kategoria działania:

- Szkolenia

Osoba wyznaczona do kontaktów:

- Centralne Biuro Antykorupcyjne
- <https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>
- biu@cba.gov.pl
- pomoc_elearning@cba.gov.pl

Zwalczane rodzaje ryzyka nadużyć finansowych

- Konflikt interesów
- Unikanie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego lub manipulowanie nimi
- Podwójne finansowanie
- Zmowa
- Manipulacja kosztami projektu
- Inne

Kontekst i cele

Polskie Centralne Biuro Antykorupcyjne (CBA) jest specjalnym organem rządowym o uprawnieniach policyjnych i kontrolnych. Celem CBA jest zwalczanie korupcji w sektorze publicznym i prywatnym, w szczególności w instytucjach rządowych i samorządowych, a szerzej – we wszelkich działaniach zagrażających interesowi ekonomicznemu państwa. CBA zatrudnia obecnie 1 194 funkcjonariuszy i 166 urzędników służby cywilnej.

Podczas prowadzenia dochodzeń w sprawach nadużyć finansowych oraz na podstawie szerokiego zakresu zdobytych doświadczeń CBA zidentyfikowało pilną potrzebę szkolenia w zakresie zwalczania nadużyć finansowych. W związku z tym CBA postanowiło zainwestować w opracowanie takich szkoleń.

Platforma e-learningowa (<https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>) to pierwsza w Polsce, ogólnodostępna i bezpłatna platforma poświęcona zwalczaniu korupcji i oferująca szkolenia w tym zakresie dla wszystkich zainteresowanych tematyką korupcji, w szczególności dla urzędników publicznych, przedsiębiorców, studentów i uczniów.

Pierwsze prace koncepcyjne nad jej założeniem rozpoczęły się w 2012 r., wraz ze złożeniem wniosku o udzielenie dotacji do Komisji Europejskiej. Przyjęto następujące założenia:

- platforma będzie funkcjonować przez okres 30 miesięcy,
- w tym okresie przeszkolone zostanie 4,5 tys. osób.

Platformę e-learningową Centralnego Biura Antykorupcyjnego uruchomiono w dniu 21 maja 2014 r. Była to pierwsza w Polsce ogólnodostępna platforma internetowa oferująca szkolenia w zakresie zwalczania korupcji. Aby uzyskać dostęp do tej platformy internetowej, nowi użytkownicy muszą się zarejestrować. Nazwa użytkownika i hasło są definiowane przez użytkownika i umożliwiają mu zalogowanie się do systemu.

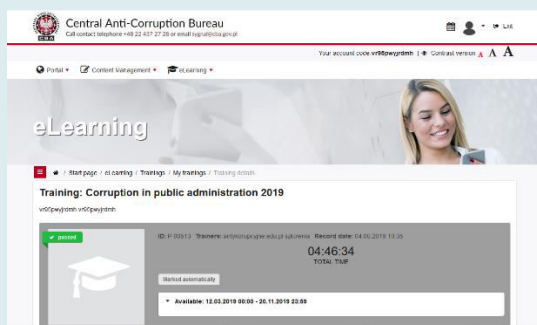
Opis działania

Szkolenia miały być skierowane do jak najszerszej grupy odbiorców, tak aby wiedza o zagrożeniach korupcyjnych i zwalczaniu korupcji dotarła do całego społeczeństwa. Szkolenie internetowe miało na celu zwiększenie świadomości funkcjonariuszy publicznych, urzędników, administracji publicznych i przedsiębiorstw na temat korupcji. Aby to osiągnąć, treść szkolenia oparto na rzeczywistych studiach

przy przypadkach. W ramach szkolenia uczestnicy dowiadują się, jak postępować w przypadku wykrycia korupcji. Uczestnikom udostępniane są również materiały szkoleniowe przygotowane przez CBA dotyczące bardziej konkretnych tematów, takie jak zalecenia dotyczące postępowania w zakresie zwalczania korupcji przy postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych.

Na platformie udostępniono trzy sesje szkoleniowe:

- **korupcja w administracji publicznej** – składa się z 9 lekcji poświęconych podstawowym informacjom na temat ram prawnych i instytucjonalnych, a także rozwiązań systemowych;
- **korupcja w biznesie** – 10 lekcji obejmujących przegląd materiałów poparto przykładami zachowań o charakterze korupcyjnym występujących w otoczeniu administracyjnym i gospodarczym;
- **zwalczanie korupcji** – składa się z 9 lekcji na temat społecznych konsekwencji zachowań o charakterze korupcyjnym, podczas których omówiono ich wpływ na państwo i obywateli.

Każdy moduł składa się z 9–10 lekcji. Każda lekcja trwa około 45 minut. Cały kurs – składający się z 3 modułów – jest dostępny w dwóch wersjach językowych: w języku polskim oraz w języku angielskim. Na każdą lekcję składa się statyczny tekst i dialogi, animowane scenki, materiały audio/wideo oraz treści prowokujące do dyskusji i interakcji. Każdy moduł kończy się testem sprawdzającym wiedzę. Po jego zakończeniu uczestnik może wygenerować certyfikat potwierdzający ukończenie kursu.

Pierwotnie platformę e-learningową utworzono w ramach programu „Zapobieganie i zwalczanie przestępczości” wspieranego przez Komisję Europejską. Pierwotny budżet na stworzenie programu e-uczenia się wynosił około 180 tys. euro. Kwota ta obejmowała wynagrodzenia dla ekspertów zewnętrznych i twórców oprogramowania informatycznego. Pierwotny zespół projektowy składał się z:

1. 3–6 ekspertów wewnętrznych CBA;
2. zewnętrznych pracowników naukowych z Wyższej Szkoły Policji, wspierających tworzenie treści na potrzeby omawianego kursu;
3. zewnętrznych programistów IT mających stworzyć platformę e-learningową oraz zapewnić hosting i obsługę techniczną.

W 2015 r., po 3 latach realizacji projektu, po zakończeniu projektu KE, platforma stała się własnością CBA. W tym czasie zespół CBA podjął decyzję o unowocześnieniu i skróceniu treści szkolenia, opierając się na opiniach użytkowników. Dzięki rosnącym kompetencjom wewnętrznym CBA nie potrzebowało już zewnętrznych ekspertów do tworzenia treści kursu i polegało na wewnętrznych zasobach kadrowych.

W listopadzie 2017 r. zakończono modernizację platformy. Modyfikacje dotyczyły zarówno zawartości merytorycznej polskiej wersji językowej, jak i rozwiązań technologicznych, które zastosowano na stronie

internetowej. W związku z wejściem w życie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO), platformę szkoleniową CBA zmodyfikowano, aby dostosować ją do nowych przepisów. Od dnia 25 maja 2018 r. na platformie nie gromadzi się i nie przetwarza danych osobowych. W marcu 2019 r. zmodernizowano angielską wersję językową szkolenia.

Aktualizacja platformy do e-uczenia się miała na celu uczynienie z niego doświadczenia bardziej wizualnego, związłego i interaktywnego. Zespół wdrożył najnowsze rozwiązania informatyczne w zakresie e-uczenia się, w tym animacje, teksty czytane przez lektora i testy sprawdzające wiedzę użytkowników. Aktualizacji e-kursów dokonano w latach 2016–2017, a całkowity budżet wyniósł 80 tys. euro. Decyzja, aby nie angażować zewnętrznych ekspertów, jak również nie gromadzić danych osobowych i nie zarządzać nimi od maja 2018 r., radykalnie obniżyła koszt aktualizacji i pozwoliła na niskie koszty utrzymania (ok. 650 euro miesięcznie).

Unikalne cechy

Uruchomiona po raz pierwszy w maju 2014 r. platforma e-learningowa CBA była pierwszą taką bezpłatną platformą w Polsce, dostępną po podaniu nazwy użytkownika i hasła. Od czasu aktualizacji dokonanej w maju 2018 r. do rejestracji na szkolenie e-learningowe nie są wymagane żadne dane osobowe, dzięki czemu jest ono jeszcze bardziej dostępne.

E-uczenie się w zakresie zwalczania korupcji oferowane przez CBA ma kilka unikalnych cech, które przyczyniły się do jego sukcesu i szerokiego zastosowania:

1. bezpłatny dostęp do kursu;
2. krótkie moduły tematyczne, które można zrealizować w ciągu 45 minut do godziny;
3. wysoce ukierunkowane i związane treści, istotne dla funkcjonariuszy publicznych i dostosowane do kontekstu przepisów polskich i międzynarodowych;
4. międzynarodowy zasięg dzięki e-uczeniu się dostępnym w polskiej i angielskiej wersji językowej;
5. e-uczenie się funkcjonuje w oparciu o najnowsze osiągnięcia informatyczne;
6. zwiększona dostępność dzięki możliwości czytania i odsłuchiwania materiałów (specjalne funkcje w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych), szerokie zastosowanie narzędzi interaktywnych, takich jak animacje i testy;
7. możliwość otrzymania certyfikatu CBA po ukończeniu kursu.

Wyniki

Zaledwie trzy miesiące po uruchomieniu platformy e-learningowej zarejestrowanych było już 4,5 tys. osób (pierwotny cel na 30 miesięcy działania). Po 12 miesiącach liczba ta wzrosła do 22 tys.

W celu rozpowszechnienia informacji o platformie e-learningowej podjęto różne działania promocyjne. Po pierwsze, do mediów wysłano krótką notatkę z opisem projektu. Po drugie, CBA rozesłało listy do ministerstw, innych instytucji szczebla centralnego i uczelni wyższych z informacjami dla nauczycieli, pracowników naukowych i studentów oraz zaproszeniem do wzięcia udziału w szkoleniach. Wkrótce potem informację o uruchomieniu platformy rozesłano do wszystkich urzędów i instytucji rządowych na szczeblu centralnym, urzędów wojewódzkich oraz urzędów marszałkowskich w województwach w całej Polsce. Następnie, przed rozpoczęciem roku akademickiego, informacje o platformie i kursach rozesłano do rektorów uczelni prowadzących wykłady z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Ponadto szkolenia internetowe były reklamowane podczas szkoleń stacjonarnych prowadzonych przez CBA.

CBA aktywnie reklamowało angielską wersję platformy internetowej wśród organów zwalczających korupcję w Europie, udostępniało informacje platformie eksperckiej Europolu, Europejskim Partnerom przeciwko Korupcji/europejskiej sieci antykorupcyjnej, GRECO i innym organom. Aby jeszcze bardziej zwiększyć wykorzystanie platformy, CBA regularnie publikuje w mediach społecznościowych posty z liczbą użytkowników, którzy zarejestrowali się na kurs e-learningowy.

Platforma ma obecnie **186 361 członków**, którzy zapisali się na co najmniej jedno szkolenie. Choć w obecnej wersji szkolenia nie gromadzi się danych o kraju użytkowników, w poprzedniej wersji odnotowano, że w anglojęzycznych szkoleniach uczestniczyli użytkownicy z Czech, Słowacji, Mołdawii,

Ukrainy, Litwy, Łotwy, Estonii, Wielkiej Brytanii i Austrii.

Liczba użytkowników różni się w zależności od szkolenia, na które się zapisują:

Szkolenia	Liczba użytkowników polskiej wersji językowej	Liczba użytkowników angielskiej wersji językowej
Korupcja w administracji publicznej	102 984	250
Korupcja w biznesie	33 610	152
Zwalczanie korupcji	44 689	261

CBA ma w planach dalszy rozwój tej platformy:

1. stworzenie aplikacji mobilnej, aby jeszcze bardziej zwiększyć dostępność informacji;
2. opracowanie dodatkowych szkoleń (paneli) na temat zgodności z przepisami i uczciwości zawodowej;
3. opracowanie programu szkolenia instruktorów.

Docelowo CBA dąży do stworzenia uniwersalnej międzynarodowej platformy e-learningowej, na której poszczególne kraje będą mogły mieć swoje wtyczki, opracowując tym samym treści dostosowane do krajowych potrzeb i specyfikacji przepisów w różnych językach.

Główne czynniki sukcesu

Sześć lat od wdrożenia platformy e-learningowej pozwoliło wyczerpująco zbadać kluczowe czynniki sukcesu:

1. Określone otoczenie regulacyjne. W Krajowej Strategii Antykorupcyjnej Polski zobowiązano organy publiczne do przeprowadzenia szkoleń w obszarze zwalczania korupcji dla wszystkich pracowników. Okazało się wówczas, że istnieje bardzo duże zapotrzebowanie w zakresie oferty szkoleniowej. Bezpłatna platforma szkoleń internetowych pojawiła się w odpowiednim momencie, aby zaspokoić to zapotrzebowanie.
2. Publiczna dyskusja na temat korupcji w polskim społeczeństwie, szczególnie wśród młodzieży, zwiększyła zainteresowanie tematem i zakres oddziaływania inicjatywy.
3. Bezpłatny dostęp do platformy e-learningowej umożliwił korzystanie z niej młodzieży i studentom.
4. Atrakcyjny format szkolenia: krótkie i interaktywne szkolenia z solidnym komponentem wizualnym, podzielone na tematy, spotkały się z dobrym przyjęciem wśród użytkowników.
5. Certyfikat ukończenia kursu jest ceniony przez użytkowników, a obecnie jest nawet wymagany przez niektóre zespoły kadrowe ze względu na wymóg ukończenia szkolenia stawiany przez pracodawców.
6. Jeżeli chodzi o wymiar wewnętrzny, sukces programu e-uczenia się wynika ze zdolności i wiedzy ekspertów CBA, dostępu do bazy studiów przypadków nadużyć finansowych i dobrych praktyk, a także dostępu do danych historycznych w celu prognozowania tendencji w zakresie nadużyć finansowych i proponowania użytkownikom odpowiednich treści dotyczących tego problemu w Polsce, jak również zagrożeń związanych z korupcją.

Napotkane wyzwania i wyciągnięte wnioski

1. Początkowe nakłady na opracowanie szkolenia z wykorzystaniem e-uczenia się były dość wysokie i można było je pokryć wyłącznie w ramach projektu KE.
2. Pierwsza wersja kursu zawierała z punktu widzenia użytkowników zbyt dużo treści: kładziono duży nacisk na liczby i dane, w związku z czym na zrealizowanie jednego bloku szkoleniowego potrzeba było średnio 3 dni. Metodę tę uznano za zbyt czasochłonną dla użytkowników.
3. Przetwarzanie danych osobowych zabierało dużo czasu i wymagało dużego budżetu. W związku z tym w zaktualizowanej wersji platformy e-learningowej CBA zrezygnowało z gromadzenia danych osobowych użytkowników.
4. Kluczem do sukcesu są zdolności i wiedza zespołu, który opracował i uruchomił kurs. CBA uważa, że w skład tego zespołu powinny wejść następujące osoby (w zależności od docelowej grupy użytkowników): instruktorzy w zakresie zwalczania korupcji, doświadczeni urzędnicy śledczy, pracownicy ds. zgodności z prawem, eksperci w poszczególnych dziedzinach, informatycy, a nawet psychologowie, aby dostosować treść i format do zdolności koncentracji użytkowników.

Potencjał w zakresie możliwości przenoszenia

1. Treści oferowane na platformie e-learningowej należy tworzyć z uwzględnieniem krajowych potrzeb i ram prawnych. CBA współpracowało z władzami Mołdawii, Macedonii Północnej, Słowacji i Litwy w celu przekazania wiedzy na temat platformy e-learningowej, a w niektórych przypadkach również w celu udostępnienia maszyny wirtualnej, która na której oparte są rozwiązania informatyczne stosowane w szkoleniu (tj. w przypadku Mołdawii i Litwy). Należy jednak pamiętać, że treść szkolenia powinna być dostosowana do potrzeb każdego kraju i każdej konkretnej grupy docelowej.
2. Pierwsze skonfigurowanie platformy jest czasochłonne i kosztowne. Z doświadczenia CBA wynika, że stworzenie platformy e-learningowej wymaga pracy zespołu ekspertów, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych.
3. Sukces angielskiej wersji platformy e-learningowej CBA wskazuje, że w innych krajach UE istnieje zapotrzebowanie na podobne narzędzia.